

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă

Judecători – Liliana Catan, Elena Covalenco, Ion Guzun și Oleg Sternioală,

Cu participarea

Procurorului - Dumitru Graur,

Avocatului - Corneliu Ciobanu,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de Procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Brigai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013, pe cauza penală în privința lui

***Moroz Oxana Victor**, născută la 01.07.1989
origiară s. Scoreni, r. Strășeni, domiciliată în mun.
Chișinău, s. Condrița,*

Tremenul de examinare a cauzei:

- instanța de fond din 02.05.2013- 18.09.2013;

- instanța de apel din 09.10.2013 - 28.11.2013;

- instanța de recurs din 11.02.2014- 13.05.2014;

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul, care a solicitat admiterea recursului înaintat în sensul declarat.

Avocatul și inculpata, care au pledat pentru respingerea recursului înaintat de procuror, ca fiind neîntemeiat.

Asupra recursului ordinar în cauză, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 18 septembrie 2013, Moroz Oxana a fost condamnată în baza art.165 alin.(1) lit. a), b) Cod penal la 8 (opt) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

Copilul minor Tekeli Perihan Elif a.n. 01.06.2011 fiind transmis în custodia organului de tutelă din raza domiciliului lui Moroz Oxana.

2. În fapt, pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, inculpata Moroz Oxana urmărind scopul traficării ființelor umane peste hotarele Republicii Moldova, în scop de exploatare sexuală comercială în Turcia, în perioada anului 2010 prin intermediul telefonului, discutînd cu Bivol Olga, sub pretextul angajării ei la lucru în calitate de derdicătoare într-un hotel din orașul Antalia, a recrutat-o pe ultima de a se deplasa în orașul Antalia, Turcia.

Astfel, Moroz Oxana întru realizarea intenției sale criminale, a procurat pe numele Olgăi Bivol bilet de avion care a fost primit de ultima în mun. Chișinău, iar mai apoi prin intermediul transferurilor ”Western Union”, a transmis pe numele ei bani în sumă de 100 dolari SUA, care au fost ridicați și primiți de aceasta la 22.09.2010 la oficiul BC ”Moldincombank” filiala Strășeni, prin ce i-a organizat ultimei transportarea în orașul Antalya, Turcia. Ulterior, la indicația verbală a Oxanei Moroz, la 24.09.2010 Bivol Olga, s-a deplasat la aeroportul din mun. Chișinău, unde avînd bilet de avion pe numele ei, a ajuns către data de 25.09.2010, ora 02.00 în aeroportul din orașul Antalya, Turcia, unde a fost întîlnită de Moroz Oxana.

Ca urmare, Moroz Oxana după ce a întîlnit-o pe Bivol Olga, ambele au mers în apartamentul închiriat de prima, unde Bivol Olga a fost adăpostită, după care sub presiune psihică și amenințări, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, contrar voinței sale a fost impusă să presteze servicii sexuale pînă la data de 24.10.2010, cînd a ajuns deja în Republica Moldova.

Acțiunile inculpatei Moroz Oxana au fost încadrate în baza art.165 alin.(1) lit. a), b) Cod penal, după indicii calificativi: *„recrutarea, transportarea, adăpostirea, unei persoane fără consimțămîntul acesteia în scop de exploatare sexuală comercială, săvîrșită prin amenințarea cu aplicarea violenței psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, prin înșelăciune”*.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către inculpata Moroz Oxana, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie achitată.

În motivarea apelului inculpata a invocat că, sentința instanței de fond este nefondată pe motivul că acuzarea nu a prezentat nici o probă ce ar demonstra vinovăția sa în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.165 alin.(1) Cod penal.

Astfel, probele prezentate în instanță nu numai că nu au demonstrat vinovăția, ba chiar au combătut declarațiile părții vătămate Bivol Olga, care a depus în instanță declarații ce demonstrează nevinovăția ei și anume, că s-a înțeles cu inculpata de a merge în Turcia pentru ca să-și găsească o muncă oarecare, dar nu pentru prestarea serviciilor sexuale, după cum este învinuită.

Consideră, că la baza sentinței de condamnare instanța de fond a pus doar declarațiile părții vătămate, care nu corespund realității.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013 a fost admis apelul, casată parțial sentința, doar în partea stabilirii pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărîre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță prin care Moroz Oxana a fost condamnată la 5 (cinci) ani închisoare, cu

privarea de dreptul de a ocupa funcții sau exercita activități în domeniul turismului pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art.90 alin.(1) Cod penal s-a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

Copilul Tekeli Perihan Elif, născut la 01.06.2011 urma a fi lăsat în îngrijirea mamei – Moroz Oxana.

4.1. În argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatei care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite de Moroz Oxana încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat și anume: *declarațiile inculpatei Moroz Oxana, părții vătămate Bivol Olga, martorilor Bivol Efim și Bivol Veronica, conținutul informației prezentate de Serviciul grăniceri al RM referitor la traversarea hotarului de către Bivol Olga, conform căreia s-a stabilit că ultima a ieșit de pe teritoriul Republicii Moldova la 24.09.2010 spre Antalia, Turcia și a revenit la 26.10.2010 (f.d. 22), conținutul ordinului de eliberare a numerarului din 22.09.2010 emis de BC „Moldincombank”, conform căreia partea vătămată Bivol Olga a primit suma de 100 dolari SUA de la învinuita Moroz Oxana (f.d. 42), conținutul procesului verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 13.07.2011, prin care partea vătămată Bivol Olga a recunoscut-o pe Moroz Oxana ca persoană care i-a organizat transportarea în or. Antalia, Turcia (f.d. 81), conținutul descifrărilor convorbirilor telefonice a abonatului ORANGE cu nr. 068746057, efectuate pe telefonul mobil cu numărul de IMEI 35445302803256, ce aparține părții vătămate cet. Bivol Olga prin care se confirmă că în perioada cuprinsă între data de 10.09.2010 și 10.11.2010 pe acest număr s-a telefonat din Turcia (f. d. 108-135), conținutul procesului verbal de confruntare dintre învinuita Moroz Oxana Victor și partea vătămată Bivol Olga din 08.04.2013 unde ultima a demascat-o și a combătut versiunea înaintată de învinuita Moroz Oxana (f. d. 181-182).*

Colegiul a apreciat critic poziția inculpatei Moroz Oxana precum că, nu a comis infracțiunea care i se încredințează, deoarece acesta urmărește scopul de a se eschiva de la răspunderea penală, or nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea inculpatului,

La aplicarea pedepsei instanța de apel a conchis că, instanța de fond nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art.75-77 Cod penal adică, de caracterul și gradul prejudiciatului al faptelor săvârșite de inculpata Moroz Oxana, de personalitatea acesteia, de circumstanțele săvârșirii infracțiunii, adică de totalitatea circumstanțelor atenuante (prezența copilului minor la întreținere, și sarcina de 14 săptămâni), de lipsa circumstanțelor agravante, astfel stabilindu-i o pedeapsă prea aspră.

Colegiul, luând în considerație ansamblul circumstanțelor atenuante deja reținute, inclusiv lipsa antecedentelor penale, prezența copilului minor la întreținere, sarcina în săptămîna a 14-a, precum și solicitarea părții vătămate referitor la aplicarea unei pedepse mai blînde, a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsă pe care o consideră legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei și care își va atinge scopul de corectare și reeducare.

Referitor la copilul Tekeli Perihan Elif, născut la 01.06.2011, a fost lăsat în îngrijirea mamei – Moroz Oxana.

5. Împotriva deciziei menționate a declarat recurs ordinar procurorul, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că:

Pedeapsa stabilită inculpatei de către instanța de apel este prea blîndă, or nu s-a acordat suficientă eficiență prevederilor art. 7,61,75 Cod penal, fapt ce a dus la aplicarea unei pedepse ce nu se racordă la persoana inculpatei, la caracterul și gradul de pericol social al celor săvîrșite de ea, la circumstanțele stabilite pe caz cît și la cadrul legal existent;

Instanța de apel nejustificat a aplicat în privința inculpatei prevederile art.90 Cod penal, luînd ca temei pentru suspendarea condiționată a pedepsei faptul că inculpata are la întreținere un copil minor și este însărcinată în săptămîna a 14-a (potrivit concluziei medicale), or referitor la sarcina inculpatei, în instanța de apel nu a fost examinată nici o concluzie medicală pe numele inculpatei, însă a fost anexată concluzia din 21.11.2013 ce se referă la partea vătămată că este însărcinată în 14 săptămîni;

Ce ține de existența copilului minor, instanța de apel putea examina posibilitatea aplicării prevederilor art.96 Cod penal, reieșind din circumstanțele cauzei și luînd în considerație faptul, că anterior inculpata a fost condamnată pentru infracțiuni similare și s-a constatat că o pedeapsă neprivativă de liberate nu și-a atins scopul de prevenire de săvîrșirea a noi infracțiuni.

6. Judecînd recursul ordinar în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit, consideră că acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, însă fără a i se agrava situația.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul penal constată, că nici unul din prevederile pct.6) și 10) alin.1) art.427 Cod de procedură penală, la care se referă autorul recursului, nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezentei erori de drept care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor procesual-penale, fiind legală și întemeiată. Totodată, Colegiul reține că acuzatorul de stat este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor făptuitorului, însă critică hotărârea contestată în partea pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Conform art.75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.*

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana este declarată vinovată. În același rînd, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special prevederile art.90 Cod penal.

Reieșind din prevederile art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În speță, Colegiul penal constată că instanța de apel, prin admiterea apelului inculpatei, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri în partea stabilirii pedepsei, prin care i-a fost redusă pedeapsa închisorii fixată de instanța de fond, fiind considerată prea aspră în raport cu fapta comisă și cu cumulul de

circumstanțe atenuante, aplicînd și prevederile art.90 Cod penal, a stabilit o pedeapsă mai blîndă , acordînd deplină eficiență prevederilor art.61, 75 și 76 Cod penal.

Sanțiunea alin.(1) art. 165 Cod penal, în baza căruia Moroz Oxana a fost declarată vinovată, prevede pedeapsa închisorii pe un termen de la 5 la 12 ani. Prin decizia instanței de apel, lui Moroz Oxana i s-a stabilit pedeapsa de 5 ani închisoare, deci, rezultă că s-a aplicat pedeapsa în limitele acestui termen, prin urmare, au fost respectate prevederile legii.

Instanța de apel, ținînd cont de circumstanțele atenuante prezente în cauză și de personalitatea condamnatei, care deși anterior a fost condamnată, antecedentul penal este stins, or conform art.111 alin. (1) lit. (e) Cod penal - *se consideră ca neavînd antecedente penale persoanele condamnate la o pedeapsă mai blîndă decît închisoarea – după executarea pedepsei*, are la întreținere un copil minor și fiind mamă singură, este unicul întreținător al familiei, de faptul că partea vătămată nu are pretenții materiale și morale față de ea și a solicitat personal aplicarea unei pedepse mai blînde, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite, a considerat irațional ca aceasta să execute pedeapsa reală cu închisoare și, cu referire la art.90 Cod penal, a dispus suspendarea executării acesteia.

Referitor la motivul invocat de către procuror vis-a-vis de certificatul de sarcină a inculpatei, Colegiul reține că, că într-adevăr, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată în instanța de apel nu a fost examinată nici o concluzie medicală referitor la inculpată, însă a fost anexată concluzia din 21.11.2013 ce se referă la partea vătămată că, este însărcinată în 14 săptămîni (f.d.60), în decizie fiind greșit menționat că, inculpata este însărcinată, aceasta fiind o greșeală mecanică. În acest context, se mai relevă că, anume partea vătămată a prezentat certificatul nominalizat, solicitînd atenuarea pedepsei inculpatei și întru combaterea poziției ei expuse anterior, privitor la faptul, că în urma infracțiunii comise față de ea nu ar mai putea avea copii. Reieșind din situația creată, Colegiul consideră că, chiar și în lipsa acestei atenuante invocate în decizia instanței de apel, pe cauză sunt reținute suficiente circumstanțe atenuante care permit stabilirea unei pedepse neprivative de libertate.

Potrivit prevederilor art.90 alin.(1) Cod penal, *la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.*

În conformitate cu art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și*

prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Astfel, Colegiul conchide că, concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, deoarece suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art.90 alin. (4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni grave, pedeapsa fiind aplicată în limitele legii și o atare pedeapsă î-și poate atinge scopul fără a cauza suferințe, inclusiv copilului minor aflat în exclusivitate la întreținerea și îngrijirea inculpatei.

Referitor la motivul invocat de recurent, precum că, instanța de apel putea examina posibilitatea aplicării prevederilor art.96 alin. (1) Cod penal, privind amânarea executării pedepsei pentru femeile condamnate gravide și cele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani, Colegiul reține că, aplicarea acestei norme este posibilă în toate cazurile, cu excepția celor de condamnare la închisoare pe un termen mai mare de 5 ani pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave împotriva persoanei. Aplicarea acestei norme urma sa rămîna la discreția instanței, aceasta avînd dreptul și nu obligația de a o aplica.

În contextul celor expuse se conchide că, în cauză nu s-a comis eroarea de drept la care se face referință și prin urmare nu există temeii pentru casarea soluției adoptate, Colegiul considerînd decizia instanței de apel legală și întemeiată, recursul urmînd a fi respins ca inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Sergiu Brigai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013, pe cauza penală în privința lui Moroz Oxana, pe care o menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 10 iunie 2014, ora 10.00.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Ion Guzun

Oleg Sternioală